

NORGES VASSDRAGS- OG ENERGIDIREKTORAT
(NVE)
Postboks 5091 Majorstua
0301 OSLO

Dato: 26.06.2025
Vår referanse: 25/15766-5
Deres referanse:
Saksbehandler: Anna Despard Asgard

Høringssvar 202404816: Stemmen og Hallandsvatn kraftverk, Flekkefjord kommune, Agder

Viser til høring av søknad om tillatelse til å bygge Stemmen og Hallandsvatn kraftverk i Flekkefjord kommune.

Agder fylkeskommune har følgende merknader:

Kulturminner på land

Innenfor tiltaksområdet er det registrert et gravfelt med ID 80765, se vedlagt kart og beskrivelse fra Askeladden. Gravfeltet må kontrollregistreres og alle enkeltminnene som er omtalt i beskrivelsen må leses inn på nytt for å være sikker på at de ligger korrekt i databasen. Muligheten for å finne ukjente kulturminner er også til stede, særlig langs Hallandsvatnet og Stemmetjødn.

Det må følgelig foretas en befaring for å avklare forholdet til evt. kulturminner i planområdet. Vi ber om at det tas kontakt med arkeolog Ghattas Sayej tlf. 47055907, epost: Ghattas.J.Sayej@agderfk.no for å avtale felles befaring og drøfte praktiske forhold knyttet til evt. kulturminneregistreringer, herunder omfang, gjennomføringstidspunkt, varslingsfrist for grunneiere m.m.

Dersom det viser seg at det er behov for ytterligere arkeologiske registreringer, jfr. Lov om kulturminner § 9, vil tiltakshaver bli varslet skriftlig og få oversendt budsjett for registreringsarbeidet. Samtidig ber vi tiltakshaver om å sende plangrenser i form av enten Shape-fil eller Sosi-fil.

Kulturminner under vann

Norsk Maritimt Museum (NMM) vurderer søknaden ut ifra potensiell konflikt med kulturminner under vann i det som blir reguleringssone. Eventuelle kulturminner som ligger under vann nå, vil kunne bli eksponert og ødelagt om vannet tappes ned. Ifølge konsesjonssøknaden vil ny LRV for Hallandsvatn tilsvare dagens normalvannstand. Her vil eventuelle kulturminner under vann ikke bli påvirket.

I Stemmen vil ny LRV ligge 1 m under dagens normalvannstand. Her er det fare for at kulturminner kan bli påvirket. Det er ikke gjennomført systematiske arkeologiske registreringer i berørt område og NMM varsler med dette at det kan bli aktuelt jf. kml § 9.

Vi ser det som hensiktsmessig at fylkeskommunen gjennomfører sine registreringer på land først, slik at vi kan vurdere potensialet for funn av kulturminner under vann på bakgrunn av disse. NMM ber om å bli holdt oppdatert.

Friluftsliv og innlandsfisk

Når det gjelder vurderinger knyttet til friluftsliv og innlandsfisk mener fylkeskommunen søknaden er mangelfull. Med tanke på friluftsliv inneholder søknaden kun følgende vurdering: Det antas ikke at tiltaket vil påvirke verken ferdsel, jakt, fiske og friluftsliv.

Det er ikke begrunnet hvordan søker har kommet frem til dette. Det er ikke gjort rede for eksisterende bruk av området til friluftsliv eller konkrete vurderinger av tiltakets eventuelle påvirkning på tilgjengelighet og opplevelsesverdi. Det er en mulighet for at søknadens mangelfulle utredning av tema friluftsliv skyldes at det er lite friluftslivsverdier i tiltaksområdet, eller at tiltaket ikke har negative konsekvenser, men dette fremstår usikkert all den tid det ikke er beskrevet.

Fylkeskommunen gjør i denne forbindelse oppmerksom på at tiltaket ligger nær et registrert viktig friluftslivsområde på heia vest for tiltaket (Gompefjell, naturbase iD: FK00032788). Turportalen www.ut.no har publisert et turforslag fra Allestad opp på denne heia. Det er derfor grunn til å anta at området har en viss verdi for friluftsliv, men dette er vanskelig å ta stilling til når det ikke er utredet i søknaden.

Med tanke på fisk antar fylkeskommunen at tiltaket, i tillegg til endret vannføringsregime, vil innebære at det etableres vandringshinder for fisk, og at det ikke er planlagt avbøtende tiltak i forbindelse med dette. Vi mener søknaden gir et uklart bilde av fiskeforekomster og tiltakets mulige påvirkning på disse forekomstene. Det informeres at det ikke forekommer anadrom fisk grunnet vandringshindre nedstrøms, men det er ikke gjort en vurdering av om den aktuelle delen av vassdraget har en funksjon for ål. Ål har status som sterkt truet (EN) i Norsk rødliste for arter. Det er registret forekomst av ål i Lundevatn i artskart, og tilhørende bekkefelt til Lundevatn er potensielt leveområde for ål, selv om det ikke er gjort registreringer. Ål er en viktig interesse, og det fremstår derfor viktig å vurdere avbøtende tiltak i form av toveis fiskevandring.

Det opplyses at det er ørret i vassdraget/vassdragene. Denne oppgis å ha «lav kvalitet», uten at kvalitetsbegrepet her er definert. Det er videre oppgitt at den stammer fra utsettinger. Vi tolker søknaden som at ørretbestanden ikke reproducerer, men dette er ikke eksplisitt beskrevet og er derfor uklart. Vi er også usikre på om dette gjelder for begge vassdragene som berøres.

Fylkeskommunens vurdering er altså at søknaden er mangelfullt utredet med hensyn til friluftsliv og fisk. Det er en mulighet for at området ikke har vesentlig verdi for disse interessene. Det fremstår imidlertid som nødvendig at NVE etterspør ytterligere informasjon og eventuelt vurderinger fra søker for at kunnskapsgrunnlaget skal være tilstrekkelig for å fatte vedtak.

Agder fylkeskommune mener søker bør redegjøre for følgende:

1. I hvilken grad benyttes området til friluftsliv i dag, og i hvilken forstand påvirkes ikke dette negativt?
2. Er de berørte vassdragene potensielt leveområde for ål, og hvordan vil leveområdet i så fall bli påvirket av tiltaket?
3. Er det reproduserende bestander av stasjonær ørret i de berørte vassdragene, og blir reproduksjonsarealer i så fall påvirket?

Vegforvaltning

Fylkeskommunen ser det som positivt at tiltaket vil kunne redusere flomutfordringene på fv. 44 ved Kvanvik. Ellers ingen merknader knyttet til fylkesvei.

Med hilsen

Anna Despard Asgard
Rådgiver miljø- og energisaker
Avdeling for samfunn, plan og miljø

Brevet er godkjent elektronisk.

Kopi til: FLEKKEFJORD KOMMUNE
STATSFORVALTEREN I AGDER